

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Nagy Magdolna ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kozma Ferenc ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 10.M.5880/2004. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 59.Mf.635.212/2006/7. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2008. szeptember 17. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.635.212/2006/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 10.M.5880/2004/16. számú ítéletével megállapította, hogy a felek által 2004. szeptember 13-án megkötött megállapodás érvénytelen, az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, ami az ítélet jogerőre emelkedésekor szűnik meg. Kötelezte az alperest elmaradt munkabér, felmentési időre járó munkabér, végkielégítés, 13. havi juttatás, mindezek kamatai, átalány kártérítés, nyugdíjpénztári hozzájárulás és perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes 1982-től állt munkaviszonyban az alperessel szobalány munkakörben. A felek 2004. szeptember 13-án írásban megállapodtak a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésében. A felperes 2004. szeptember 15-én írásban közölte az alperessel, miszerint „aláírását visszavonja”, keresetében arra hivatkozott, hogy a megállapodást félelmében, nem megfelelő idegállapotában írta alá, ezért a

megállapodás érvénytelen. Ennek alapján kérte a munkaviszonya helyreállítása mellőzésével a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeinek alkalmazását, 13. havi juttatás és nyugdíjpénztári hozzájárulás megfizetését.

A munkaügyi bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás adataiból megállapította, hogy a felperes munkájával többször merült fel probléma, az alperes korábban több ízben írásbeli figyelmeztetésben részesítette.

A munkaügyi bíróság mindezek mellett a „munkavállalói oldal részéről meghallgatott tanúk előadásának” tulajdonított perdöntő jelentőséget, amely szerint a felperes a feletteseivel történt megbeszélést követően zaklatott volt, sírt, és nem volt tisztában azzal, mit írt alá, és annak milyen következményei vannak. Mindezek alapján arra következtetett, hogy a perbeli megállapodás aláírásakor a jogban járatlan felperesnek hiányzott a munkaviszonya megszüntetésére irányuló feltétel nélküli akarata.

Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Bíróság 59.Mf.635.212/2006/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette azzal, hogy a felperes az alperesi ötcsillagos szállodában dolgozott ennek megfelelő munkáltatói elvárással. 2004. szeptember 8-án - munkáltatói ellenőrzést követően - lista készült a munkavégzésével kapcsolatos hiányosságairól, majd 2004. szeptember 13-án ismételt kifogást követően megbeszélésre hívta be a szállodarészleg-vezető és a humánpolitikai vezető, akik a perben egybehangzóan adták elő, hogy megegyezés jött létre a munkaviszony megszüntetéséről. A felperes a megállapodást kb. fél órával később a közvetlen felettesénél, M. I.-nél írta alá.

A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes csak jóval a megtámadásra előírt jogvesztő határidőn túl, a perben utóbb hivatkozott arra, hogy őt nemcsak a két vezető, hanem M. I.-né is megfenyegette. Úgy ítélte meg, hogy a felperes a jogellenes fenyegetést a perben nem bizonyította, erre az elsőfokú ítélet utalást sem tartalmazott. Kiemelte még, hogy a munkavégzés során elkövetett sorozatos hibáit a felperes perbeli nyilatkozatával is elismerte.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a felemelt keresetének helyt adó ítélet hozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróságnak a tényállás kiegészítése érdekében új eljárásra kötelezését kérte. Jogszabálysértésként az Mt. 4. §-a, 7. § (1) bekezdése, valamint

18. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozott, és azt is sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság „nem foglalkozott” az Mt. 4. §-a szerinti rendeltetészerű joggyakorlás követelményével, amelynél álláspontja szerint a bizonyítási teher megfordul. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság részéről a tényállás kiegészítése nem volt szükséges, továbbá nem valós az elsőfokú ítéleti indokolásbeli hiányosságra vonatkozó megállapítás. H. É., Cs. K.-né és K. Zs. tanúnyilatkozatai alátámasztották a pszichikai kényszerszerű, jogellenes fenyegetést. Figyelmen kívül maradt a 2004. szeptember 15-ei alpereshez írt levele, amelyben a fenyegetésről, félelméről és arról írt, hogy „semmit nem követett el”. Életszerűtlennek minősítette a vezetői előadását arról, miszerint ő maga kérte, hogy elmehessen a szállodából, mert a bizalma megrendült. Ha ilyen szóba is került, az azért történhetett, mert tévedésben volt a járandóságait illetően. Előadta, hogy az alperes „lényegében egy fegyelmi eljárást kezdeményezett anélkül, hogy jogszerű fegyelmi eljárást indított volna”, hiszen erre kollektív szerződés hiányában nem is lett volna lehetőség. Az írásba foglalt megállapodás elolvasására nem kapott elegendő időt, szemüveg hiányában nem tudta, mit írt alá, ezért a munkaviszonyának közös megegyezéssel történt megszüntetése jogellenes volt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 272. § (1) bekezdésében előírt 60 napos határidő egy nappal történt elmulasztásának kimentésére benyújtott – a kimentésre alkalmasnak talált indokot tartalmazó – felperesi igazolási kérelemnek helyt adott [Pp. 109. § (1), (3) és (4) bekezdések], a felülvizsgálati kérelmet érdemben vizsgálta.

Az a körülmény, hogy a másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette, nem jogszabálysértő, továbbá nem következik belőle az elsőfokú bíróság által kiemelt bizonyítékok értékelésének elmulasztása. Ezzel szemben a másodfokú bíróság a peradatok egybevetése és értékelése során más bizonyítékoknak tulajdonított – álláspontját megindokolva – döntő jelentőséget, ami úgyszintén nem jogszabálysértő [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés].

Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán a másodfokú eljárásnak a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott rendeltetésellenes joggyakorlás nem képezte tárgyát, ezért az erre vonatkozó felülvizsgálati előadás ezen eljárásban nem vizsgálható [Pp. 270. § (2) bekezdés, EBH 2002.653]. Kiemelendő ezzel összefüggésben, hogy ebben a körben a bizonyítási teher megfordulására vonatkozó felperesi jogi álláspont téves.

Az irányadó jogerős ítéleti tényállás szerint a felperes a perbeli megállapodást megelőzően több ízben részesült írásbeli figyelmeztetésben munkavégzési hiányosságok miatt, továbbá a perben a felperes is elismerte, hogy a 2004. szeptember 13-ai megbeszélésre amiatt került sor, mert a néhány nappal korábbi vezetői ellenőrzés a munkavégzésében - a hozzá tartozó szállodai szobákat illetően - számos mulasztást tárt fel, amelyek az ötcsillagos szálloda követelményeihez képest jelentős súlyúnak minősültek (pl. a felperes a szükségesnél nagyobb, az ágyról lelógó paplanhuzatot húzott fel, a vízforralóban hagyta az előző vendég által otthagyt vizet, a zuhanyfüggöny piszkos volt, a fürdőszoba szemetes és vizes volt stb.). Mindezek más-más szobában fordultak elő, és a felperes az erről felvett feljegyzést, ami felelősségre vonási javaslatot is tett, megjegyzés nélkül aláírta. A munkaköri kötelezettségszegéseket nem érinti, hogy az alperes „fegyelmi eljárásnak” nevezte a felelősségre vonási javaslatát.

A felperes nem vitatta H. D. szállodaigazgató tanúnyilatkozatát arról, hogy a munkájában sok kifogás volt, és a tanútól több ízben kapott szóbeli figyelmeztetést is. A perbeli megbeszélésen a felperes meghallgatta az ellene felhozott kifogásokat, és ő maga „elmondta azt, hogy tulajdonképpen már nem tud együtt dolgozni a szállodával, illetve közvetlen felettesével ..., a felperes szándéka is egyértelműen arra irányult, hogy közös megegyezéssel szüntessék meg a munkaviszonyt ... elmondta, hogy nem érzi jól magát a szállodában, megrendült a bizalma” (8. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 8-9. oldal).

A felperes továbbá nem tett észrevételt a másodfokú eljárásban a tárgyalás berekesztése előtt tett előbbiekkel azonos tartalmú alperesi előadásra, mely szerint nem a munkáltató, hanem a felperes tett először nyilatkozatot a munkaviszony megszüntetésére. A felperes nem vitatott, és az alperes sajátos tevékenységére tekintettel minősíthető kötelezettségszegések alapján a felperes alap nélkül hivatkozott arra, hogy a munkaviszonya kizárólag rendes felmondással lett volna megszüntethető, és az alperes szándéka a felmondási juttatások kifizetésének elkerülése volt.

Az érintett vezetőkkel történt szóbeli megállapodást követően a felperes kb. fél óra múlva a közvetlen felettese jelenlétében minden további nélkül aláírta és átvette a közös megegyezéssel megállapodást, és a perben csupán állította, de semmilyen peradat nem támasztotta alá, hogy szemüveg nélkül nem tudta elolvasni. Ezzel szemben Cs. K.-né, aki szintén kb. 20 éve dolgozik szobalányként az alperesnél, előadta, hogy évtizedek óta ismeri a felperest, tudomása szerint „szemüveg nélkül tud olvasni”.

Az előbbiekből következően nem jogszabálysértő a másodfokú bíróság következtetése az Mt. 7. §-ában a megállapodás megtámadására előírt feltételek bizonyítottságának hiányára vonatkozóan, arra is figyelemmel, hogy a felülvizsgálati eljárásban nincs helye a bizonyítékok felülmérlegelésének [Pp. 270. § (2) bekezdés, BH 1996.505.].

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az ügyben irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. szeptember 17.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő